

T.C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-1510 / 5562

Ankara

11 / 11 / 1999

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 2/11/1999 tarihinde kararlaştırılan "Doğal Afetlere Karşı Alınacak Önlemler ve Doğal Afetler Nedeniyle Doğan Zararların Giderilmesi İçin Yapılacak Düzenlemeler Hakkında Yetki Kanununun Süresinin Uzatılmasına İlişkin Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

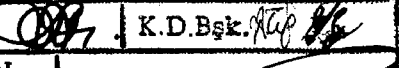
Gereğini arz ederim.

Bülent ECEVİT
Başbakan

Eki :

- 1- Kanun Tasarısı
- 2- Gerekçe (Genel-Madde)

T. B. M. M. BAŞKANLIĞI	
Tali Kom.	
Esas Kom.	Plan ve Bütçe
Tarih	18.11.1999- 1/578
K. Md.	K.D.Bşk.
BAŞKAN	

GENEL GEREKÇE

17 Ağustos 1999 tarihinde meydana gelen ve büyük kayıplara yol açan Marmara depremi sonrasında yapılan uygulamalarda, doğal afetlere karşı alınacak önlemler ile bu afetler nedeniyle doğan zararların giderilmesi konusundaki mevzuatta önemli noksanlıklar bulunduğu anlaşılmıştır.

Bu nedenle, başta ihale, imar, kültür ve tabiat varlıklarının korunması, müteahhitlik ve sivil savunma konuları olmak üzere bazı konularda yürürlükteki kanun ve kanun hükmünde kararnamelerde ivedilikle değişiklikler yapılması ve yeni düzenlemelere gidilmesi zorunluluğu duyulmuştur. Ayrıca, yaşanan büyük kayıpların giderilmesi, deprem bölgesinde normal hayata dönülebilmesi, hasar ve tahribatın onarılması amacıyla, bazı kanunlarda ivedi olarak değişiklikler yapılması ve bölgedeki hizmetlerin eşgüdümlü olarak yürütülmesi için yeni düzenlemelerin gerçekleştirilmesi gerekmiştir.

Söz konusu gereksinimleri karşılamak üzere kanun hükmünde kararnameler çıkarılması amacıyla yürürlüğe konulan 27/8/1999 tarihli ve 4452 sayılı Doğal Afetlere Karşı Alınacak Önlemler ve Doğal Afetler Nedeniyle Doğan Zararların Giderilmesi İçin Yapılacak Düzenlemeler Hakkında Yetki Kanunu ile, Bakanlar Kuruluna Kanunun yayımından itibaren üç ay süre ile kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi verilmiştir. Bu süre 29 Kasım 1999 tarihinde sona erecektir.

Bu Yetki Kanununa dayanılarak yürürlüğe konulan bir dizi kanun hükmünde kararname ile, doğal afetlere karşı alınacak önlemler ve bu afetlerden doğan zararların giderilmesi konularında önemli düzenlemelere gidilmiştir.

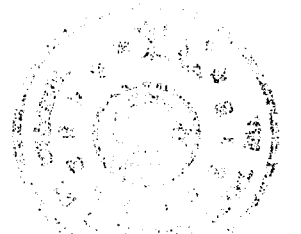
Bu düzenlemelerde kısaca;

-Depremde yıkılan ve hasar gören binaların ve altyapı tesislerinin yerine en kısa sürede yenilerinin yapılması ve zarar görenlerin mağduriyetlerinin giderilmesi için 7269 sayılı Kanunda öngörülen hasar tespiti ile ilgili sürelerin kısaltılması ve afete uğrayanların hak sahipliği işlemlerine dair esas ve usullerin belirlenmesi ile yeni yerleşim alanlarının tespiti, prefabrik veya kalıcı konutların yapımının sağlıklı ve etkin bir biçimde yürütülmesi,

-Doğal afete maruz kalanların afetten kaynaklanan hukuki uyumsuzluklarının çözümü ile ilgili işlemlerin hızlandırılması ve kolaylaştırılması,

-17 Ağustos 1999 tarihli depremde malul kalan sigortalı veya iştirakçiler ile bunlardan ölenlerin hak sahibi mirasçılara, bazı şartlarla, prim veya kesenek ödeme süresi aranmaksızın ilgili sosyal güvenlik kurumunca aylık bağlanması,

-17 Ağustos depremi için toplanan iç ve dış yardımların merkezi bir hesaba kaydedilerek bu paraların amaca uygun kullanımının sağlanması ve denetlenmesi; bakanlıklara ve diğer kamu kuruluşlarına deprem bölgesinde prefabrik hizmet binası ve lojman yapımı imkanının verilmesi; 213 sayılı Vergi Usul Kanununun kapsamına giren vergi yükümlülerinin her türlü vergi, resim, harç ve benzeri borçlarının ödeme sürelerinin uzatılmasına Maliye Bakanlığının yetkili kılınması,

-İşçi ve işveren meslek örgütlerinin afete uğrayan bölgelerde konut ve sağlık-eğitim tesisleri yapmalarına veya bu amaçla yardımda bulunmalarına olanak sağlanması,

- Depremzedelerin gereksinimlerinin etkin ve hızlı bir biçimde karşılanmasını sağlamak amacıyla her türlü önlemi almak üzere İçişleri Bakanlığına bağlı, iki yıl süreli ve Kocaeli, Bolu, Sakarya ve Yalova illerini kapsayacak Afet Bölge Koordinatörlüğü ile buna bağlı il koordinatörlüklerinin kurulması,

-Doğal afete uğrayan işverenlerin ve isteğe bağlı sigortalılar ile topluluk sigortasına tabi olanların prim borçlarının ertelenmesi ve işyeri veya konutu yıkılan veya hasar gören sigortalılara ve yaralanarak tedavi görenlere ek olanaklar sağlanması,

- Geliri hiçbir kesintiye tabi tutulmadan doğal afetlere maruz kalan bölgelere ve afetzedelere tahsis edilmek üzere, özel çekiliş düzenlenmesine Milli Piyango İdaresinin yetkili kılınması,

-17 Ağustos depreminde konutu hasara uğrayan veya yakınlarını kaybedenler ile hak sahiplerine konut yardımında bulunulması; hizmet binalarının yıkılması nedeniyle başka bölgelere nakledilen kamu personeline geçici barınma yardımı yapılması; dış kredi ve hibelerle finanse edilecek projelerin uygulanması için ithal edilen malların her türlü vergi, resim, harç ve fonlardan muaf tutulması,

-Doğal afet bölgelerinde yeni yerleşim alanları sağlanması amacıyla mera niteliği taşıyan yerlerin tahsis amacının değiştirilerek Hazine adına arsa olarak tescil edilmesi; Orman Bakanlığınca doğal afet bölgelerinde iskan için belirlenen alanların afetzedelerin iskanı için tahsis edilebilmesi,

öngörülmüştür.

Hükümetimiz, Anayasanın 91 inci maddesinde öngörülen kanun hükmünde kararname çıkarma yoluna, sınırlı olarak ve Anayasa Mahkemesi kararlarıyla konulan ölçütlere uygun biçimde başvurmuştur. Nitekim Doğal Afetlere Karşı Alınacak Önlemler ve Doğal Afetler Nedeniyle Doğan Zararların Giderilmesi İçin Yapılacak Düzenlemeler Hakkında Yetki Kanunu Tasarısı Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulurken de yetki süresi üç ayla sınırlı tutulmuş; başka bir ifadeyle, Kanunun kapsamı da dikkate alındığında son derece sınırlı bir süre için kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi istenmiştir.

Ancak sözü edilen konulardaki mevzuatın sayıca çok ve dağınık olması ve bazı çalışmaların halen titizlikle sürdürülmesi nedeniyle, hedeflenen düzenlemelerin tamamı henüz gerçekleştirilememiştir. Yetki Kanununun kalan süresi içinde de, anılan konulardaki düzenlemelerin tamamının gerçekleştirilmesinin olanaksız olduğu anlaşılmaktadır.

Bu nedenle, yetki süresinin üç ay daha uzatılmasında ve Yetki Kanununda belirtilen konulardaki kanun hükmünde kararnamelerin çıkarılmasında zorunluluk bulunmaktadır. Tasarı bu gereksinimin karşılanması amacıyla hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- 4452 sayılı Doğal Afetlere Karşı Alınacak Önlemler ve Doğal Afetler Nedeniyle Doğan Zararların Giderilmesi İçin Yapılacak Düzenlemeler Hakkında Yetki Kanununun 4 üncü maddesinde, Bakanlar Kuruluna verilen yetkinin, Kanunun yayımından itibaren üç ay süre ile geçerli olduğu hükme bağlanmış ve Kanun 29/8/1999 tarihinde yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Genel Gerekçede de açıklandığı üzere, anılan Kanuna dayanılarak bir dizi kanun hükmünde kararname çıkarılmasına karşın, gerek yetki süresinin kısalığı ve gerekse kapsam maddesinde belirtilen konulardaki düzenlemelerin öneminden dolayı söz konusu çalışmaların halen titizlikle sürdürülmekte olması ve yetki süresinin sona ereceği 29/11/1999 tarihine kadar da gerekli düzenlemelerin gerçekleştirilemeyeceğinin anlaşılması nedeniyle 4452 sayılı Kanunla verilen yetki süresinin uzatılması gereksinimi doğmuştur.

Bu amaçla madde ile, 27/8/1999 tarihli ve 4452 sayılı Kanunun yetki süresinin üç ay uzatılması öngörülmektedir.

Madde 2- Yukarıda da belirtildiği gibi, 4452 sayılı Kanun 29/8/1999 tarihli Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Anılan Kanunun 4 üncü maddesinde, Bakanlar Kuruluna verilen yetkinin, Kanunun yayımından itibaren üç ay süre ile geçerli olduğu hükme bağlandığından, yetki süresi 29 Kasım 1999 tarihinde sona erecektir.

Bu nedenle, madde ile bu Kanunun 29 Kasım 1999 tarihinden geçerli olmak üzere yürürlüğe gireceği hükme bağlanmak suretiyle, arada bir boşluk kalmadan Bakanlar Kuruluna verilen kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisinin devam etmesi öngörülmektedir.

Madde 3- Yürütme maddesidir.

**DOĞAL AFETLERE KARŞI ALINACAK ÖNLEMLER VE
DOĞAL AFETLER NEDENİYLE DOĞAN ZARARLARIN GİDERİLMESİ
İÇİN YAPILACAK DÜZENLEMELER HAKKINDA YETKİ KANUNUNUN
SÜRESİNİN UZATILMASINA İLİŞKİN KANUN TASARISI**

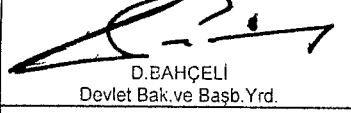
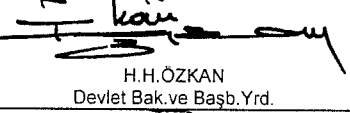
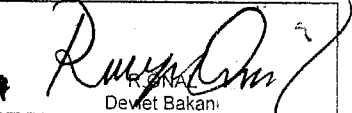
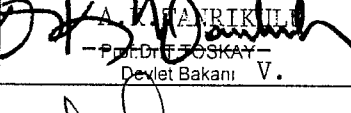
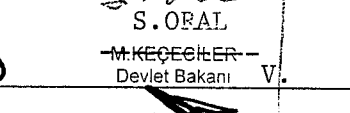
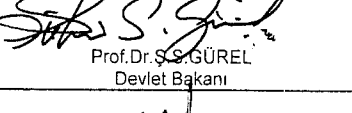
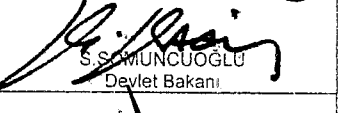
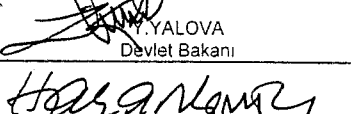
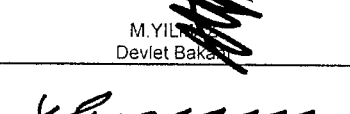
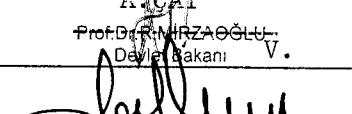
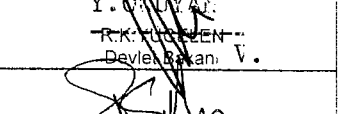
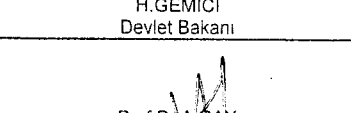
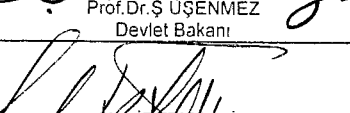
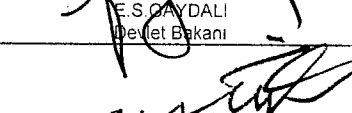
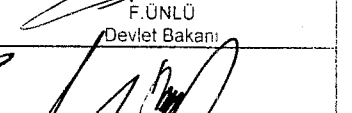
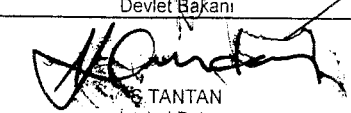
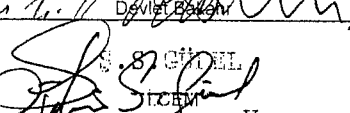
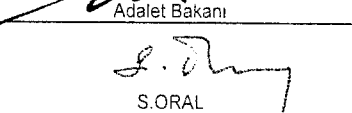
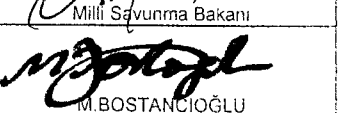
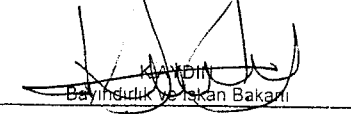
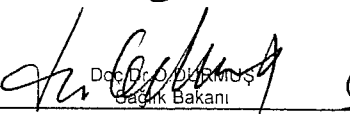
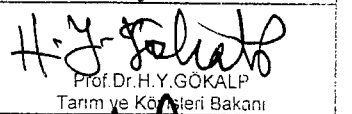
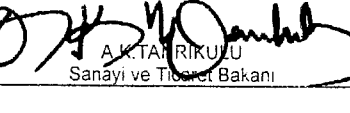
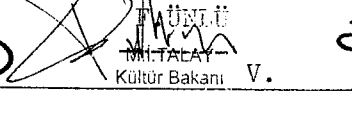
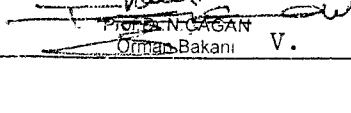
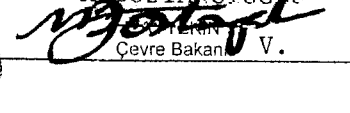
Madde 1- 27/8/1999 tarihli ve 4452 sayılı Kanunun yetki süresi üç ay uzatılmıştır.

Bakanlar Kurulu bu süre içinde birden çok kanun hükmünde kararname çıkarabilir.

Madde 2- Bu Kanun 29 Kasım 1999 tarihinden geçerli olmak üzere yürürlüğe girer.

Madde 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

**BÜLENT ECEVİT
BAŞBAKAN**

 D. BAĞÇELİ Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 H. H. ÖZKAN Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 M. ÇİRSÜNER Enve. Tab. Kay. Bak. ve Başb. Yrd.	 R. K. KAYA Devlet Bakanı
 A. K. TANRIKULU Prof. Dr. E. B. ÖSKAY Devlet Bakanı V.	 S. ORAL M. KEÇECİLER Devlet Bakanı V.	 S. GÜREL Prof. Dr. S. S. GÜREL Devlet Bakanı	 S. S. MUNCUOĞLU Devlet Bakanı
 Y. YALOVA Devlet Bakanı	 M. YILMAZ Devlet Bakanı	 A. ÇAY Prof. Dr. R. M. RZAĞLU Devlet Bakanı V.	 Y. ÇAY R. K. KAYA Devlet Bakanı V.
 H. GEMİCİ Devlet Bakanı	 Prof. Dr. Ş. ÜŞENMEZ Devlet Bakanı	 E. S. ÇAYDALI Devlet Bakanı	 F. ÜNLÜ Devlet Bakanı
 Prof. Dr. A. ÇAY Devlet Bakanı	 M. A. İNTEMİZ Devlet Bakanı	 B. Ö. TÜRK Adalet Bakanı	 S. ÇAKMAK Millî Savunma Bakanı
 S. TANTAN İçişleri Bakanı	 S. ORAL Dışişleri Bakanı V.	 S. ORAL Maliye Bakanı	 M. BOSTANCI Millî Eğitim Bakanı
 M. BOSTANCI Bayındırlık ve İskan Bakanı	 D. Ö. ÖZKAN Sağlık Bakanı	 B. Ö. ÖZKAN Ulaştırma Bakanı	 H. Y. GÖKALP Tarım ve Köylüleri Bakanı
 Y. ÇAY Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı	 A. K. TANRIKULU Sanayi ve Ticaret Bakanı	 M. ÇAY Kültür Bakanı V.	 E. MUMCU Turizm Bakanı
 H. H. ÖZKAN Prof. Dr. N. ÇAY Orman Bakanı V.	 M. BOSTANCI Çevre Bakanı V.		